

Комунальний заклад вищої освіти
«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

Кафедра української філології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора

з навчальної роботи

 О.В. Когутюк

« 04 » вересня 2023 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА ВИБІРКОВОЇ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ВКП 5 ДИТЯЧА УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА
З МЕТОДИКОЮ НАВЧАННЯ**

Підготовки – бакалаврів

Галузі знань – 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальності – 014.01 Середня освіта (Українська мова і література)

Денної форми навчання

Філологічний факультет

2023-2024 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Дитяча українська література з методикою навчання» для студентів галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 014.01 Середня освіта (Українська мова і література).

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:

спеціаліст вищої категорії, старший викладач кафедри української філології
Василевич І. В.

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри української філології (Протокол №1 від 28 серпня 2023 року).

Завідувач кафедри української філології
кандидат філологічних наук _____ Н. І. Скрипник

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 6	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка	Вибіркова
Модулів – 1	Спеціальність 014.01 Середня освіта (Українська мова і література)	Рік підготовки 4-й
Змістових модулів – 3		Семестр 7-й
ІНДЗ – не передбачено навчальним планом		Лекції 20 год.
Загальна кількість годин – 180		Практичні 55 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: <i>7-й семестр:</i> аудиторних – 5 самостійної роботи студента – 7		Освітній ступінь: Бакалавр
		Лабораторні 0 год.
		Вид контролю: Усний екзамен

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Робоча навчальна програма вивчення вибіркової навчальної дисципліни «Дитяча українська література з методикою навчання» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки «бакалавр» галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література).

Мета вивчення курсу – ознайомити студентів зі специфікою дитячої літератури, її жанровою системою, історією та поетикою жанрів, місцем у контексті всієї української літератури; сформувати у здобувачів освіти необхідні теоретичні знання і практичні уміння для пізнання та аналізу художніх творів дитячої літератури, для методичної роботи на уроках української літератури; навчити їх досконало володіти мовними засобами, спілкуватися з дотриманням норм сучасної української мови та мовленнєвого етикету, сформувати уміння впливати словом, відтворювати експресивно-емоційний зміст художніх творів.

Поставлена мета зумовлює наступні **завдання**:

- 1) сформувати у студентів систему знань про українську дитячу літературу і, зокрема рідного краю, її специфіку, закономірності розвитку, способ побутування;
- 2) ознайомити здобувачів освіти з жанровою системою літератури для дітей, історією й поетикою провідних жанрів;
- 3) виробити у студентів уміння аналізувати наукову літературу з проблем вивчення дитячої, навички аналізу текстів;
- 4) сформувати ставлення до літератури як до основного засобу гуманізації дитини;
- 5) прищепити вміння бачити дитячу літературу в контексті української моделі світу;
- 6) сформувати в студентів культуру читання;
- 7) сприяти розвитку творчих здібностей студентів, формувати в них прагнення до самостійної роботи з дитячою книгою.

Організаційними формами засвоєння навчальної дисципліни є лекційні та практичні заняття, а також самостійна робота здобувачів освіти.

2.1. Компетентності

2.1.1. Загальні компетентності:

ПК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані практичні завдання в галузі середньої освіти, що передбачає застосування концептуальних методів освітніх наук, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю і невизначеністю педагогічних умов в закладах середньої освіти.

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до застосування знань у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання й розуміння предметної області та професійної діяльності.

ЗК4. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук, аналіз та обробку інформації з різних джерел, ефективно використовувати цифрові ресурси та технології в освітньому процесі.

2.1.2. Спеціальні (фахові) компетентності:

ФК1. Здатність перенесення системи наукових знань у професійну діяльність та в площину навчального предмету.

ФК2. Здатність забезпечувати навчання учнів державною мовою; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички в області предметної спеціальності.

ФК4. Здатність формувати і розвивати в учнів ключові та предметні компетентності засобами навчального предмету та інтегрованого навчання; формувати в них ціннісне ставлення, розвивати критичне мислення.

ФК5. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів на засадах компетентнісного підходу, аналізувати результати їхнього навчання.

ФК6. Здатність до формування колективу учнів; знаходження ефективних шляхів мотивації їх до саморозвитку (самовизначення, зацікавлення, усвідомленого ставлення до навчання); спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них.

ПК 1. Здатність використовувати досягнення сучасної науки в галузі теорії та історії української мови і літератури в практиці навчання української мови і літератури в закладах загальної середньої освіти.

ПК 4. Здатність орієнтуватися в українському літературному процесі на тлі світового (від давнини до сучасності), уміння використовувати здобутки українського письменства для формування національної свідомості, світогляду учнів, їхньої моралі, ціннісних орієнтацій в сучасному суспільстві.

ПК 5. Здатність застосовувати у власній практичній діяльності сучасні підходи (особистісно орієнтований, діяльнісний, компетентнісний) до викладання та діагностування навчальних досягнень здобувачів освіти з української мови та літератури, урахуваючи передовий український й міжнародний досвід.

ПК 7. Здатність взаємодіяти зі спільнотами (на місцевому, регіональному, національному, європейському й глобальному рівнях) для розвитку професійних знань і фахових компетентностей, використання практичного досвіду й мовно-літературного контексту для реалізації цілей освітнього процесу в закладах середньої освіти.

2.1.3. Результати навчання

Під час практичних занять, індивідуальної навчально-дослідницької та самостійної роботи студенти *набувають уміння та навички:*

РН2. *Демонструвати* вміння навчати учнів державною мовою; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички засобами навчального предмету та інтегрованого навчання.

РН3. *Називати і аналізувати* методи цілепокладання, планування та проектування процесів навчання і виховання учнів на основі компетентнісного підходу з урахуванням їх освітніх потреб; *класифікувати* форми, методи і засоби навчання предмету в закладах загальної середньої освіти.

РН4. *Здійснювати* добір і *застосовувати* сучасні освітні технології та методики для формування предметних компетентностей учнів; критично *оцінювати* результати їх навчання та ефективність уроку.

РН9. *Застосовувати* сучасні інформаційно-комунікаційні та цифрові технології у професійній діяльності.

РН10. *Демонструвати* володіння сучасними технологіями пошуку наукової інформації для самоосвіти та застосування її у професійній діяльності.

РН11. *Виявляти* навички роботи в команді, адаптації та дії у новій ситуації, *пояснювати* необхідність забезпечення рівних можливостей і дотримання гендерного паритету у професійній діяльності.

РН12. *Аналізувати* власну педагогічну діяльність та її результати, *здійснювати* об'єктивну самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей.

ПРН 2. *Пояснювати* особливості розвитку української мови та літератури, зарубіжної літератури, специфіку перебігу літературного процесу в Україні та світі в культурному контексті, зміст естетичних теорій, методів, напрямів, течій, стилів, жанрів; твори української класики й сучасності у взаємозв'язках зі світовою літературою й культурою; *порівнювати* мовні й літературні факти, явища, визначає їхні подібності й відмінності.

ПРН 5. *Застосовувати* різні види аналізу художнього твору, визначати його жанрово-стильову своєрідність, місце в літературному процесі, традиції й новаторство, зв'язок твору із фольклором, міфологією, релігією, філософією, значення для національної та світової культури.

ПРН 6. *Використовувати* гуманістичний потенціал української мови та літератур для формування духовного світу юного покоління громадян України.

ПРН 10. *Мати* критичне мислення, творчо використовувати різні теорії й досвід (український, закордонний) у процесі вирішення соціальних і професійних завдань, знати мовно-літературний контекст та реалізує його в освітньому процесі.

ПРН 11. *Використовувати* методи, прийоми, засоби, форми організації навчання учнів середньої школи української мови та літератури, зарубіжної літератури в контексті НУШ.

ПРН 14. *Уміти* працювати з теоретичними та науково-методичними джерелами (зокрема цифровими), знаходити, обробляти, систематизувати й застосовувати в освітній діяльності сучасну наукову інформацію, бібліографію, комп'ютерні технології.

ПРН 16. *Уміти* орієнтуватися в типологічних особливостях української та зарубіжної літератур.

Кількість годин, відведених навчальним планом на вивчення дисципліни, становить 180 год., із них 20 год. – лекції, 55 год. – практичні заняття, 105 год. – самостійна робота.

Вивчення студентами навчальної дисципліни завершується усним екзаменом.

3. Програма навчальної дисципліни ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I

Зародження та становлення української дитячої літератури.

Тема 1. Дитяча література: специфіка, диференціація понять, термінів, літературні форми. (лекц. 2 год., практик. 8 год.).

Лекція 1. Дитяча література: специфіка, диференціація понять, термінів, літературні форми Сучасне поняття про дитячу літературу. Дитяча література, література для дітей, література про дітей. Класифікація дитячої літератури. Специфіка дитячої літератури.

Практичне заняття 1. Усна народна творчість у колі дитячого читання. Ознаки фольклору. Класифікація. Жанри. Поняття про дитячий фольклор. Ідейно-виховне значення народнопоетичної творчості. Різноманітність жанрів і видів. Народні пісні для дітей (колискові, забавлянки, пестушки, утішки, жартівливі пісні, календарно-обрядові пісні та ін.). Народні соціально-побутові пісні. Народні козацькі пісні («Ой на горі та й жінці жнуть», «Ой у лузі та ще й при березі...»), «Та вже років двісті...»). Народні чумацькі пісні («Ой ішов чумак з Дону», «Ой горе тій чайці»). Народні наймитські, рекрутські, солдатські, жовнірські та стрілецькі пісні: «Ой матінко-вишня», «В суботу пізенько», «Ой хмариться, туманиться...», «Розпрощався стрілець...»). Малі фольклорні жанри (прислів'я, приказки, загадки, скоромовки). Художнє відтворення в прислів'ях і приказках життєвого досвіду багатьох поколінь українців, узагальнення суспільних поглядів на духовні цінності, норми моралі та етики. (2 год.).

Практичне заняття 2. Поняття про народні казки (жанрові ознаки, художні особливості). Визначення жанру. Основні тематичні цикли. Казки про тварин – найдавніший вид казкового епосу. Соціально-побутові казки. Чарівні казки. (2 год.).

Практичне заняття 3. Героїчний епос в читанні дітей. Легенда. Спільне та відмінне в народних казках і легендах. Ознаки фантастичного в легендах. Види народних легенд. Легенда «Калина» – народне образне уявлення про походження рослин. Національна символіка. Калина – символ краси та дівочої вроди. Легенда «Берегиня» – показ зародження людської цивілізації, протистояння добра і зла. Символічні образи. Утілення образу Березині в різних видах народного мистецтва. Народні перекази як вияв історичної пам'яті українців («Старі Кодаки й перші запорожці-козари»). Переказ про заснування перших козацьких поселень та козацьку старшину. Мотив національної пам'яті про запорожців – оборонців рідної землі. Міф як найдавніша форма світогляду людини. Міфи про створення світу (космогонічні). «Сокіл-Род», «Прадуб» (за Сергієм Плачиндою). Побудова та символіка космогонічних міфів. Народні думи. Думи як унікальний жанр українського фольклору, їх жанрово-стильові особливості. Основні риси. Історико-героїчні та соціально-побутові думи. Українське кобзарське мистецтво. «Дума про Олексія Поповича» (2 год.).

Практичне заняття 4. Давня українська література в дитячому читанні. Історія розвитку дитячої літератури на Україні (XV - ХУІІІ ст.). Витоки і джерела дитячої літератури на Україні. Літописні оповіді. «Повість минулих літ»: «Три брати – Кий, Щек, Хорив і сестра їхня Либідь» (у переказі В. Близнеця). «Повість минулих літ» – перший історичний твір на землях Київської Русі, пам'ятка ХІІ ст., основа українського літописання. Змалювання вчинків літописних героїв. Уславлення засновників Київської Русі. Героїчний зміст літопису, його сюжети в різних видах мистецтва. Своєрідність давнього українського письменства. Періоди розвитку давньої літератури, її світоглядні, естетичні, мовні особливості. Письменство як частина культури Київської Русі, його стилі та жанри (огляд). Володимир Мономах «Повчання дітям». Жанр повчання. Духовний заповіт київського князя нащадкам. Втілення у творі моральних принципів і традицій княжої доби. Образ Київської Русі в сучасній українській літературі. Григорій Сковорода. Замальовка життєпису письменника. «Бджола і Шершень». Повчальний характер і художні особливості байки. Ідея спорідненої праці в ній. Алгоритичні образи Бджоли і Шершня. (2 год.).

Тема 2. Світ дитинства нової української літератури. (лекц. 2 год., практ. 14 год.).

Лекція 2. Нова українська література для дітей (ХІХ ст.): періодизація розвитку, видатні автори, теоретики, жанрово-тематичні особливості. Виникнення і розвиток дитячої літератури на Україні.

Практичне заняття 5. Дитяча література кінця XVIII ст. – 30-х рр. XIX ст. (І. Котляревський, Г. Квітка-Основ'яненко, П. Гулак-Артемівський, Є. Гребінка та ін.). Основні тенденції розвитку української дитячої літератури в 19 ст. Основні жанри дитячої літератури в 19 ст.

Григорій Квітка-Основ'яненко. Нарис життя і драматургічної творчості письменника. Жанрові особливості комедії «Сватання на Гончарівці». Соціально-побутовий конфлікт в її основі. Комічні ситуації, їх художні функції.

Петро Гулак-Артемівський. Стихло про біографію і байкарську майстерність письменника. Особливості байок-приказок. Алегоричні образи в байці «Дві пташки в клітці». Ідея прагнення до волі. Особливості віршування. (2 год.)

Практичне заняття 6. Українська дитяча література середини (40 – 60 рр. XIX ст.) XIX століття.

Творчість Тараса Шевченка в дитячому читанні. Погляди великого українського поета на освіту й виховання молодого покоління «Буквар Південноруський». Поезії Тараса Шевченка для дітей шкільного віку. Поетичні картини рідної природи. Образність, ліризм і музичність мови. Використання засобів народної поезики («Зоре моя вечірняя», «Учітесь, читайте...» (уривок із послання «І мертвим, і живим...»), «І досі сниться: під горою...»). Відображення трагічної долі матері й дитини за часів кріпацтва. Вияв почуття любові до рідного краю і рідного народу. Автобіографічні мотиви. Художні особливості творів. «І досі сниться: під горою...». Метафоричний образ незнищенності українського народу («Розрита могила»). Жанрові особливості балади «Причинна». Риси романтизму в творі.

Степан Руданський. Розповідь про життєвий і творчий шлях письменника. Жанр співомовки у його творчості. Комічне обігрування побутових ситуацій. Гумористичне й сатиричне зображення людських взаємин («Добре торгувалось», «Не мої ноги»). (2 год.)

Практичне заняття 7. Павло Грабовський. Нарис життя і творчості письменника. Роль художнього слова в житті особистості, розкриття поняття прекрасного з позицій реалізму у вірші «Я не співець чудовної природи...». Звернення каторжанина до найдорожчої людини у поезії «До матері». Лірична героїня вірша «До Н. К. С.» як символ жіночності й незламності у боротьбі з тиранією.

Микола Гоголь. Біографічний нарис про письменника. Україна у творчості митця. Етнографічне тло, проблематика, система образів, риси романтичного стилю у повісті «Сорочинський ярмарок».

Марко Вовчок. Біографічний нарис про письменницю. Історія написання повісті «Маруся». Сюжет твору, історичні події в його основі. Національно-патріотична ідея повісті. Образ головної героїні. Риси романтизму у творі. (2 год.)

Практичне заняття 8. Українська дитяча література другої половини (70 – 90 рр.) XIX століття.

Леонід Глібов як автор літературних загадок та акровіршів. Замальовка життєпису письменника. Акрівірші та авторські загадки у творчості Л. Глібова, їх загальна характеристика. Фольклорні мотиви та жартівливий характер загадок дідуся Кенира. «Бачить – не бачить», «Котилася тарілочка», «Гоп-гоп, діти-молодята!». Викривальна й повчальна спрямованість байок письменника. Композиційні елементи та виховна роль байок Л. Глібова («Вовк і кіт», «Зозуля і півень»).

Іван Нечуй-Левицький. «Вітрогон». Замальовка життєпису письменника. Композиція оповідання «Вітрогон», майстерність оповіді, мови. Образ Василька. Внутрішній світ хлопчика, спрямованість його інтересів, формування характеру. Повість-хроніка «Микола Джеря». Соціально-побутова проблематика твору. Сюжет і композиція. Образ гордого і сміливого українця-бунтаря. Вияви реалізму у творі. (2 год.)

Борис Грінченко. Розповідь про письменника, його педагогічну діяльність. «Украла» – оповідання про життя сільської школи в поневоленій Україні. Динамічність оповіді. Психологія вчинку Олександри. Ідея розуміння людської душі, співчуття, прощення

Михайло Старицький. Стисла розповідь про письменника. Актуальність проблематики п'єси «За двома зайцями». Історія створення. Характеристика дійових осіб. Моральна й національна підоснови конфлікту. Засоби гумору та сатири. (2 год.)

Практичне заняття 9. **Олена Пчілка.** Розповідь про письменницю, сімейні традиції родини Косачів. Зображення дитячих зимових розваг у вірші «З гринджолятами». Оспівування краси зимової природи. Відображення в ліричному творі настроїв та почуттів.

Михайло Коцюбинський. Коротко про письменника. Крим у його творчості. Жанрові особливості новели «На камені». Риси імпресіонізму в творі, роль пейзажів. Прийоми розкриття внутрішнього світу героїв. Народні звичаї і традиції кримли, морально-етична проблематика новели.

Іван Франко. Замальовка життєпису письменника, його казкарська творчість. Літературні казки. Особливості літературної казки, її відмінність від народної. «Фарбований Лис». Роль діалогів у розкритті характеру головного героя. Морально-етична проблематика твору. «Розвивайся ти, високий дубе...». Поетична творчість Івана Франка, її джерела. Мрії автора про свободу й незалежність України. Символічний зміст вірша, художні особливості, зв'язок із фольклором. Прозова творчість письменника, її багатогранність і тематична розмаїтість («Захар Беркут»). (2 год.)

Практичне заняття 10. **Леся Українка.** Короткі біографічні відомості про дитинство письменниці. Чарівні перетворення, їх роль у казці «Лелія». Соціальні мотиви в казці. Художня майстерність зображення мариністичного пейзажу («Тиша морська»). Настроєва тональність вірша. Драматургія письменниці. «Бояриня» як зразок неоромантичної драми. Національна ідея, події української історії в її основі.

Роль діалогів у композиції драматичної поеми. Характеристика дійових осіб. Особливості художньої мови та віршової форми.

Олександр Олесь. Стисла розповідь про долю поета. Жанрові ознаки драми-казки за народними мотивами «Микита Кожум'яка». Уславлення юного героя. Особливості мови твору. Риси неоромантизму й символізму в поезіях. Особливості їх художньої мови та віршової форми («З журбою радість обнялась...», «Чари ночі», «Коли б ми плакати могли...»). (2 год.)

Практичне заняття 11. Богдан Лепкий. Роль Тараса Шевченка у становленні особистості Богдана Лепкого, його поетична шевченкіана. Осмислення образу українського генія Шевченка з позицій гуманізму у вірші «Шевченкова верба». Біографічна основа поезії. Мотив туги за рідним краєм («Журавлі»). Автобіографічна основа пісні. Її жанрові особливості. Поетичний символ долі українських емігрантів. Популярність пісні серед січових стрільців.

Микола Вороний. Коротко про письменника. Літописна основа поеми «Євшан-зілля». Символ євшану. Краса природи рідного краю. Тема національної пам'яті. Роль слова, пісні, історії в житті людини. Поєднання епічних і ліричних рис у поемі «Євшан-зілля».

Володимир Винниченко Коротко про письменника, зокрема його дитячі літа. Світ дитинства в оповіданні «Віють вітри, віють буйні». Порівняльна характеристика образів дітей. Художні деталі як засоби розкриття внутрішнього світу головних героїв. (2 год.)

Модульна контрольна робота № 1 (2 год.)

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II

Новітня дитяча українська література (XX ст.).

Сучасна дитяча українська література (XXI ст.).

Тема 3. Новітня українська література для дітей (І половина та середина XX ст.): періодизація, видатні автори, теоретики, жанрово-теоретичні особливості. (лекц. 4 год., практ. 4 год.).

Лекція 3. Період становлення і утвердження новітньої української дитячої літератури. Багатство тематики, різноманітність жанрів творів дитячої літератури. Періодизація української дитячої літератури XX - поч. XXI ст. Традиції та новаторство української літератури для дітей у 20 – 30-і рр. Особливості першого етапу розвитку української літератури для дітей (1917–1934), наявність у його межах підетапів відповідно до змін у суспільному й духовному житті країни. Новаторство тематики: пошуки різних жанрів і стилів у творах для дітей. Дитяча література в контексті розвитку модернізму. Оновлення форм. Розвиток поезії.

Практичне заняття 12. Степан Чарнецький. Стисло про письменника. Історія створення пісні січових стрільців, її народнопісенна основа («Ой у лузі червона калина...»). Символічність образу калини, патріотичний пафос пісні. Національна українська пісенна традиція в піснях літературного походження. Нова хвиля популярності пісні в ХХІ ст.

Павло Тичина. «Хор лісових дзвіночків», «Гаї шумлять», «Арфами, арфами». Замальовка життєпису поета, особливості його світосприймання. Поетичне втілення картин природи. у віршах П. Тичини. Музичне (слухове), зорове емоційне наповнення поезій. Авторські неологізми та їх художні функції. Персоніфікований образ дівчини-весни в поезії «Арфами, арфами».

Микола Зеров. Розповідь про письменника. Риси неокласицизму в сонеті «Обри». Роль епіграфа у розкритті мотиву. Прозорий алегоричний зміст вірша. Оскарження російської окупації України початку 1920-х років у широкому історичному контексті.

Микита Годованець. Коротко про письменника. Тема патріотизму в байці «Голуб і Лелека». Діалоги персонажів та їх роль у розкритті алегоричного змісту твору.

Остап Вишня. «Як ми колись учились», «Перший диктант». Замальовка життєвого шляху письменника. Тонкий ліризм і гумористичне зображення дитинства. Автобіографізм гумористичних творів. Особливості жанру усмішки.

Андрій Малишко. «Пісня про рушник», «Вчителька». Розповідь про поета-піснярка. Із неопублікованого за життя поета «Я б вивів на шпиль Говерли...», «Я часто бачив, рідна, як ідеш». Зображення реалій тоталітарної системи. Вираження душевного болю, який гнітив поета все життя. Підтекст у віршах. Особливості художньої мови та віршової форми поезій. Самобутність пісенної лірики письменника, утілення в ній почуття любові до матері й України. (2 год.)

Лекція 4. Особливості української літератури для дітей у 40 – 50-і рр. ХХ ст. Загальна характеристика періоду. Естетично-художнє значення дитячої літератури та суперечності, що у ній спостерігаються.

Практичне заняття 13. Михайло Ткач. Коротко про письменника, його пісенну лірику. Символічне втілення образу Батьківщини у пісні «Моя Україна». Мотив патріотизму через єднання людини з рідною природою.

Оксана Іваненко. Розповідь про письменницю. Художній світ пізнавальної казки «Цвітарінь». Тема екології у творі. Розвиток подій у творі, морально-етична проблематика.

Іван Багряний. Розповідь про життєвий і творчий шлях письменника. Історія написання та видання роману «Тигролови», автобіографічні події в основі сюжету. Характеристика образів-персонажів. Проблематика роману, риси неоромантизму.

Сергій Плачинда. Стисла розповідь про письменника. Історична основа твору «Богатирська застава». Образ Будимира – патріота рідної землі. Особливості мови історичного оповідання. (2 год.)

**Тема 4. Новітня українська література для дітей (II половина XX ст.).
Національне відродження початку 1960-х років. Покоління шістдесятників.
(лекц. 2 год., практ. 4 год.)**

Лекція 5. Особливості української літератури для дітей у 40 – 60-і рр. XX ст. Загальна характеристика періоду. Естетично-художнє значення дитячої літератури та суперечності, що у ній спостерігаються.

Практичне заняття 14. **Ліна Костенко.** Розповідь про письменницю. Розкриття в поезіях мотиву гармонії людини і природи («Осінній день, осінній день, осінній...»), «Дощ полив»). Поетичний звукопис у зображенні пейзажів. Проблематика поезії «Кольорові миші». Неповторність творчої особистості, її конфлікт із буденністю. Засоби розкриття характеру головної героїні. «Давидові псалми. Псалом 1». Біблійні мотиви у творчості письменниці. Ідея праведного буття особистості. Протистояння добра і зла в житті людини. Художні особливості вірша.

Василь Симоненко. Нарис життя і творчості поета. Патріотичні почуття ліричного героя в основі поезії «Лебеді материнства». Звернення до наступних поколінь українців. Засоби творення художнього образу в ліричному творі. «Ти знаєш, що ти – людина?», «Україно, п'ю твої зіниці...», «Гранітні обеліски...». Інтимна лірика поета. Ідея доконечної потреби духовного розвитку людини у вільній Україні. Передчуття неминучості війни за незалежність, оскарження російського імперіалізму. Особливості поезики, мотиви та засоби художньої виразності у віршах.

Ігор Жук. Коротка розповідь про письменника-барда. «Пісня Йосипа» – образний переспів біблійної історії. Художній прийом сну головного героя. Своєрідність поезій. «Гетсиманський сад. Відповідь сина». Проблема морального вибору людини. Образи-символи в поезії, її художні особливості. (2 год.)

Практичне заняття 15. **Микола Вінграновський.** Біографічні відомості про письменника. Тема родинних цінностей. «Гусенятко». Художні функції часу і простору в літературному творі. Відображення емоційного стану ліричного героя в поезії. Візуальні образи природи та роль словесної палітри кольорів у їх змалюванні.

Ірина Жиленко. Розповідь про письменницю, автобіографізм її поезії. Мрії ліричної героїні про здійснення бажань («Підкова»).

Григор Тютюнник. Нарис життя і творчості письменника. Розповідь про досвід дорослішання головного героя у воєнний час («Климко»). Психологізм у розкритті характерів персонажів. Композиція і сюжет повісті, функції художніх деталей.

Всеволод Нестайко. Замальовка життєпису письменника. «Чарівні окуляри» - повість-казка про фантастичні пригоди сучасних школярів. Реальні вчинки головних героїв на шляху дорослішання. Фантастичні пригоди, чарівні елементи, казкова символіка повісті. Ідейний зміст твору: відповідальність за свої вчинки, уміння долати перешкоди на шляху до мети. «Тореадори із Васюківки» (скорочено). Розповідь про історію створення та літературну долю роману. Пригоди головних героїв, їхні характери.

Особливості композиції, сюжету. Морально-етичні проблеми, порушені в романі. Комічне у творі.

Володимир Рутківський. Історична проза у творчості письменника. Розповідь про зародження запорозького козацтва в тетралогії «Джури козака Швайки» (огляд). «Пастух Рашит» – ідея порозуміння та взаємодопомоги українців і татар. Проблема дружби та обов'язку. Образ козака Швайки – утілення лицарства.

Анатолій Качан. Біографічна довідка про письменника. Мариністична лірика. Образний світ поезії «Море грає». (2 год.)

Тема 5. Сучасна українська література для дітей (кінець ХХ - поч. ХХІ ст.).
(лекц. 6 год., практ. 4 год.).

Лекція 6. Своєрідність сучасної української поезії. Постмодернізм і метамодернізм як провідні мистецькі напрями. **Олександр Ірванець.** Поезії з циклу «Уроки класики». Коротко про письменника. Іронічність у зображенні реалій життя. Образ ліричного героя, його світосприймання. Риси постмодерністського стилю у творах.

Лекція 7. Казкова проза для дітей (І. Андрусяк, Д. Матіяш, З. Мензатюк, Тарас і Мар'яна Прохаськи, Г. Ткачук, С. Гридін, О. Дерманський, Галина Малик, З. Мензатюк, О. Росич, М. Павленко, Г. Пагутяк).

Практичне заняття 16. **Галина Кирпа.** Біографічна довідка про письменницю, її громадську діяльність. Значення рідної мови в житті людини. Мотив важливості збереження мови для історії, народу, людства загалом. Роль художніх засобів у розкритті основної думки поезії «Мій тато став зіркою». Зворушлива оповідь маленької дівчинки, тато якої загинув на Майдані. Особливості показу світу очима дитини. Мотиви втрати рідної людини, почуття й переживання дитини. Ідея героїзму й самопожертви.

Валерій Шевчук. Замальовка життєпису письменника Художнє зображення письменником змін пір року («Чотири сестри»). Значення мотиву сну та змалювання родинних взаємин між сестрами. Осмислення символічного змісту казки-притчі.

Дзвінка Матіяш. Коротка розповідь про письменницю. Актуальність біблійної теми у психологічній повісті «Мене звати Варвара». Сюжет твору. Характеристика головної героїні. Постаць меценатки Варвари Ханенко як утілення християнської доброчесності. Різдвяні дива у повісті.

Тетяна Майданович. Короткі біографічні відомості про авторку віршів. Образ сучасної України в поетичних творах. Патріотичні почуття ліричного героя («Найкраща Україна», «О Україно! Божий білий цвіт!», «Країна Україна»).

Марія Морозенко. Коротко про життя і творчість письменниці. Тема дружби людини й тварини. Засоби змалювання їхніх взаємин в оповіданні «Вірність Хатіко». Послідовність подій у творі. Ідея гуманістичних цінностей. «Іван Сірко – великий характерник» (скорочено). Коротка розповідь про письменницю та її історичну прозу.

Історична основа повісті. Дитинство легендарного кошового отамана, формування його характеру. Надзвичайні здібності героя. Характеристика другорядних персонажів. Міфологічний світ у повісті-фентезі. (2 год.)

Лекція 8. Сучасна молодіжна проза. Своєрідність, теми та жанри. **Оксана Думанська.** Тема школи в щоденнику головної героїні. Родинні цінності й проблеми сучасності в повісті «Школярка з передмістя». Взаємини різних поколінь та формування характеру дівчини. **Степан Процюк.** Розповідь про тоталітарну добу в творі «Варвари». Характери юних героїв і героїнь, уособлення в них майбутнього України. Майстерність психологічного аналізу у творі. Композиція повісті, роль позасюжетних елементів та історичних екскурсів у розкритті ідейного змісту.

Практичне заняття 17. **Дара Корній.** Коротко про письменницю. Фентезійна повість «Гонимарник». Українська міфологія та магія в основі творчого задуму й композиції твору. Романтична історія про кохання. Боротьба головної героїні за щастя у протистоянні добра і зла.

Макс Кідрук. Коротко про письменника. Змалювання мандрівки до екзотичної країни як втілення мрії оповідача. Жанрові особливості твору. Образ автора та риси метамодернізму в романі «Мексиканські хроніки».

Олександр Михед. Коротко про письменника. Показ у повісті «Котик, Півник, Шафка» жаху війни та героїзму нашого народу в боротьбі з російськими загарбниками. Реальне і казкове у творі. Прийоми індивідуалізації, розкриття характерів головних героїв. Ідея збереження «сімейного всесвіту», традицій, пам'яті роду, надії на переможне і щасливе майбутнє України. (2 год.)

Тема 6. Література рідного краю. (практ. 2 год.).

Практичне заняття 18. Особливості розвитку історико-літературного процесу на Поділлі ХХ – поч. ХХІ ст. Жанри, теми творів подільських митців слова. Специфіка вивчення літератури рідного краю. (2 год.)

Модульна контрольна робота № 2 (2 год).

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ ІІІ

Методика та особливості вивчення творів різних жанрів

Тема 7. Вивчення творів з погляду їх жанрової специфіки. (лекц., 2 год., практ. 8 год.).

Лекція 9. Поняття про літературний твір як окремий жанр. Особливості творів різних жанрів. Аналіз епічних та ліричних творів. Специфіка засобів художньої виразності.

Практичне заняття 19. Методика вивчення епічних творів. Жанри епічних творів та особливості вивчення кожного з них. Класне читання

художньої прози. Види вступних бесід до вивчення епосу. Літературознавчий аналіз. Художня мова епічних творів (2 год.).

Практичне заняття 20. Методика вивчення ліричних творів. Особливості лірики як жанру, риси, якими вирізняється цей жанр з-поміж інших. Порядок аналізу ліричних творів. Особливості художньої мови віршованих текстів (2 год.)

Практичне заняття 21. Методика вивчення драматичних творів. Художні особливості драматичних творів. Види роботи над текстом драматичного твору. Способи ознайомлення зі структурою твору: дійовими особами, ремарками, позасюжетними елементами. Аналіз драматичних творів (2 год.).

Практичне заняття 22. Методика вивчення фольклорних творів. Види фольклорних творів, передбачені навчальною програмою. Методика вивчення різних жанрів фольклору. Спостереження за народними традиціями в процесі опрацювання окремих фольклорних жанрів (2 год.).

Тема 8. Образотворчі засоби в процесі вивчення літературних творів. (практ. 2 год.).

Практичне заняття 23. Сюжет і композиція твору. Сюжетні лінії. Художні засоби виразності різних рівнів: фонетичні, лексичні, синтаксичні. Позасюжетні елементи. Тропи. Система віршування. Ліричний герой. Ремарки. (2 год.).

Тема 9. Теоретико-літературні поняття в контексті вивчення української дитячої літератури. (практ. 2 год.).

Практичне заняття 24. Вивчення елементів теорії літератури. Розкриття теоретичних положень та понять на матеріалі конкретного літературного твору. Пропедевтичний характер вивчення теорії літератури в 5–6 класах. Обсяг і система відомостей із теорії літератури в 5–11 класах. Практичне застосування знань із теорії літератури при вивченні історії літератури, аналізі програмних творів (2 год.).

Тема 10. Вивчення літературно-критичних та літературознавчих праць. (практ. 2 год.).

Практичне заняття 25. Літературно-критичні та літературознавчі праці, рекомендовані навчальною програмою середньої школи. Основні прийоми їх вивчення: конспектування, написання рефератів, складання планів (2 год.).

Модульна контрольна робота № 3 (2 год.).

Структура навчальної дисципліни

	Кількість годин
--	-----------------

№ п/п	Назви теоретичних розділів	Разом	Аудиторних	Лекцій	Практичних	Лабораторних	Семінарських	Індивідуальна	Самостійна робота
Модуль 1									
7-ий семестр									
Змістовий модуль I.									
<i>Зародження та становлення української дитячої літератури.</i>									
1.	<i>Тема 1. Дитяча література: специфіка, диференціація понять, термінів, літературні форми.</i>	24	10	2	8	-	-	-	14
2.	<i>Тема 2. Світ дитинства нової української літератури.</i>	36	18	4	14	-	-	-	18
	<i>Модульна контрольна робота № 1</i>	2	2	-	2	-	-	-	-
	<i>Разом</i>	62	30	6	24	-	-	-	32
Змістовий модуль II.									
<i>Новітня дитяча українська література (XX ст.).</i>									
<i>Сучасна дитяча українська література (XXI ст.).</i>									
3.	<i>Тема 3. Новітня українська література для дітей (I половина та середина XX ст.): періодизація, видатні автори, теоретики, жанрово-теоретичні особливості.</i>	23	8	4	4	-	-	-	15
4.	<i>Тема 4. Новітня українська література для дітей (II половина XX ст.). Національне відродження початку 1960-х років. Покоління шістдесятників.</i>	23	6	2	4	-	-	-	17
5.	<i>Тема 5. Сучасна українська література для дітей (кінець XX - поч. XXI ст.).</i>	24	10	6	4	-	-	-	14
6.	<i>Тема 6. Література рідного краю.</i>	4	2	-	2	-	-	-	2
	<i>Модульна контрольна робота № 2</i>	2	2	-	2	-	-	-	-
	<i>Разом</i>	76	28	12	16	-	-	-	48
Змістовий модуль III.									

Методика та особливості вивчення творів різних жанрів.									
7.	<i>Тема 7. Вивчення творів з погляду їх жанрової специфіки</i>	10	10	2	8	-	-	-	17
8.	<i>Тема 8. Образотворчі засоби в процесі вивчення літературних творів.</i>	4	2	-	2	-	-	-	2
9.	<i>Тема 9. Теоретико-літературні поняття в контексті вивчення української дитячої літератури.</i>	6	2	-	2	-	-	-	4
10.	<i>Тема 10. Вивчення літературно-критичних та літературознавчих праць.</i>	4	2	-	2	-	-	-	2
	<i>Модульна контрольна робота № 3</i>	2	2	-	1	-	-	-	-
	Разом	26	20	20	15	-	-	-	8
	Разом за 7-ий семестр	180	75	20	55	-	-	-	105
	Разом за навчальним планом	180	75	20	55	-	-	-	105

4. Теми практичних занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
7 семестр		
Змістовий модуль № 1		
Зародження та становлення української дитячої літератури.		
1.	<i>Усна народна творчість у колі дитячого читання. Ознаки фольклору. Класифікація. Жанри. Поняття про дитячий фольклор. (Тема 1)</i>	2
2.	<i>Поняття про народні казки (жанрові ознаки, художні особливості). Визначення жанру. Основні тематичні цикли. (Тема 1)</i>	2
3.	<i>Героїчний епос в читанні дітей. Легенда. Переказ. Міф. Дума. (Тема 1)</i>	2
4.	<i>Давня українська література в дитячому читанні. Історія розвитку дитячої літератури на Україні (XV - XVIII ст.). (Тема 1)</i>	2
5.	<i>Дитяча література кінця XVIII ст. – 30-х рр. XIX ст. (І. Котляревський, Г. Квітка-Основ'яненко, П. Гулак-Артемівський, Є. Гребінка та ін.). (Тема 2)</i>	2
6.	<i>Українська дитяча література середини (40 – 60 рр. XIX ст.) XIX століття. Тарас Шевченко, Степан Руданський. (Тема 2)</i>	2
7.	<i>Павло Грабовський, Микола Гоголь, Марко Вовчок у колі дитячого читання. (Тема 2)</i>	2
8.	<i>Українська дитяча література другої половини (70 – 90 рр.) XIX століття. Леонід Глібов, Іван Нечуй-Левицький, Борис Грінченко,</i>	2

	<i>Михайло Старицький. (Тема 2)</i>	
9.	<i>Дитяча творчість Олени Пчілки, Михайла Коцюбинського, Івана Франка. (Тема 2)</i>	2
10.	<i>Леся Українка, Олександр Олесь. Жанрова та тематична різноманітність творів. (Тема 2)</i>	2
11.	<i>Богдан Лепкий, Микола Вороний, Володимир Винниченко і дитяча література. (Тема 2)</i>	2
	<i>Модульна контрольна робота № 1</i>	2
Змістовий модуль № 2 Новітня дитяча українська література (XX ст.). Сучасна дитяча українська література (XXI ст.)		
12.	<i>Степан Чарнецький, Павло Тичина, Микола Зеров, Микита Годованець, Остап Вишня, Андрій Малишко. Новаторство тематики. (Тема 3)</i>	2
13.	<i>Михайло Ткач, Оксана Іваненко, Іван Багряний, Сергій Плачинда. Особливості творчої манери. (Тема 3)</i>	2
14.	<i>Ліна Костенко, Василь Симоненко, Ігор Жук у колі дитячого читання. (Тема 4)</i>	2
15.	<i>Микола Вінграновський, Ірина Жиленко, Всеволод Нестайко, Григор Тютюнник, Володимир Рутківський, Анатолій Качан. Дитяча творчість письменників. (Тема 4)</i>	2
16.	<i>Галина Кирпа, Валерій Шевчук, Дзвінка Матіяш, Тетяна Майданович, Марія Морозенко. Характеристика творчості для дітей. (Тема 5)</i>	2
17.	<i>Дара Корній, Макс Кідрук, Олександр Михед. Новаторство тем та жанрів. (Тема 5)</i>	2
18.	<i>Особливості розвитку історико-літературного процесу на Поділлі ХХ – поч. ХХІ ст. Жанри, теми творів подільських митців слова. Специфіка вивчення літератури рідного краю. (Тема 6)</i>	2
	<i>Модульна контрольна робота № 2</i>	2
Змістовий модуль № 3 Методика та особливості вивчення творів різних жанрів.		
19.	<i>Методика вивчення епічних творів. (Тема 7)</i>	2
20.	<i>Методика вивчення ліричних творів. (Тема 7)</i>	2
21.	<i>Методика вивчення драматичних творів. (Тема 7)</i>	2
22.	<i>Методика вивчення фольклорних творів. (Тема 7)</i>	2
23.	<i>Сюжет і композиція твору. Сюжетні лінії. Художні засоби виразності різних рівнів: фонетичні, лексичні, синтаксичні.</i>	2

	<i>Позасюжетні елементи. Троти. Система віризування. Ліричний герой. Ремарки. (Тема 8)</i>	
24.	<i>Вивчення елементів теорії літератури. Розкриття теоретичних положень та понять на матеріалі конкретного літературного твору. (Тема 9)</i>	2
25.	<i>Літературно-критичні та літературознавчі праці, рекомендовані навчальною програмою середньої школи. Основні прийоми їх вивчення: конспектування, написання рефератів, складання планів. (Тема 10)</i>	2
	<i>Модульна контрольна робота № 3</i>	1
	Разом	55

5. Теми лабораторних занять
не передбачені навчальним планом

6. Теми семінарських занять
не передбачені навчальним планом

7. Самостійна робота

Самостійна робота студентів при вивченні курсу складається з різних її видів: підготовка до аудиторних занять (лекцій та практичних занять); завершення розпочатих на практичних заняттях завдань, передбачених робочою програмою курсу; відвідування консультацій (індивідуальних та групових); написання повідомлень; створення презентацій. Підготовка до лекційного заняття передбачає обов'язкове вивчення матеріалу попередньої лекції і ознайомлення з матеріалами наступної лекції (підручники, посібники). Підготовка до практичних занять передбачає обов'язкове вивчення отриманого теоретичного матеріалу з метою подальшого застосування знань на практичних заняттях, у наступній практичній діяльності.

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль № 1 <i>Зародження та становлення української дитячої літератури.</i>		
1.	Зародження і розвиток української дитячої літератури. Жанрова специфіка дитячого фольклору.	2
2.	Особливості розвитку дитячої літератури на Україні (XV – XIII ст.).	2
3.	Календарно-обрядова поезія.	2
4.	Українське кобзарське мистецтво	2
5.	Письменство як частина культури Київської Русі, його	2

	стилі та жанри	
6.	Думи як унікальний жанр українського фольклору	2
7.	Твори Григорія Сковороди у дитячому читанні.	2
8.	Тема дитинства у новій українській літературі	2
9.	Байки Євгена Гребінки в дитячому читанні.	2
10.	Творчість Марка Вовчка і дитяча література	2
11.	Твори Панаса Мирного у колі дитячого читання	2
12.	Зображення світу дитинства у творах Володимира Винниченка.	2
13.	Жанрово-стильові особливості прози Михайла Коцюбинського для дітей.	2
14.	Внесок Івана Франка у розвитку української дитячої літератури.	2
15.	Мовна палітра оповідань Бориса Грінченка.	2
16.	Володимир Самійленко у літературі для дітей.	2
	Разом	32
Змістовий модуль № 2 <i>Новітня дитяча українська література (XX ст.).</i> <i>Сучасна дитяча українська література (XXI ст.)</i>		
1.	Художнє переосмислення нового життя у творах для дітей Степана Васильченка.	2
2.	Тема козацтва в історичній прозі Андрія Чайковського.	2
3.	Жанрові й композиційні особливості повісті «Вітька + Галя, або Повість про перше кохання» Валентина Чемериса.	2
4.	Уболівання за долю планети і людства у творі Олеся Бердника «Хто зважиться – вогняним наречеться».	2
5.	Творчість Івана Білика – майстра історичної прози.	2
6.	Пригодницька література для дітей XX – поч. XXI ст.	2
7.	Відображення прадавньої міфології, звичаїв та обрядів українців у творчості Дари Корній.	2
8.	Зображення родинних цінностей в романі Галини Пагутяк «Королівство».	2
9.	Пригодницька повість Зірки Мензатюк з елементами детективу «Гаємниця козацької шаблі».	2
10.	Проблема історичної пам'яті у творах Дмитра Кременя.	2

11.	Різдвяна тематика у творах для дітей сучасних українських письменників (Ігоря Калинця «Вертеп маленького хлопчика», Богдани Матіяш «Єва і білосніжна квітка лілії», Олександра Гавроша «Різдвяна історія ослика Хвостика»).	2
12.	Роль сім'ї у формуванні життєвих переконань людини в творах для дітей Лесі Ворониної.	2
13.	Науково-фантастичні елементи, яскраві картини майбутнього у повісті Володимира Арєнєва «Сапієнси».	2
14.	Змалювання проблеми самоствердження в суспільстві особистості з інвалідністю у творчості Оксани Радущинської.	2
15.	Світ дитинства талановитої особистості в художньо-біографічних оповіданнях Марини Павленко.	2
16.	Проблема добра і зла, морального вибору людини в оповіданні Оксани Сайко «Гаманець».	2
17.	Добро і зло у п'єсі Неди Нежданої «Зоряна мандрівка».	2
18.	Таємничі пригоди у повісті Андрія Кокотюхи «Гімназист і Чорна Рука».	2
19.	Пригодницькі мотиви повісті Катерини Штанко «Драconi, вперед!»	2
20.	Творчість Наталки Малетич у дитячій літературі.	2
21.	Проблематика повісті Анатолія Дімарова «На коні й під конем».	2
22.	Доброзичлива іронія в гуморесках про сучасне життя Олександра Виженка «Небилиця», «Велике Цабе».	2
23.	Тема дорослішання в повісті Івана Андрусяка «28 днів із життя Бурундука».	4
24.	Творчість для дітей письменників Поділля.	2
	Разом	48
Змістовий модуль № 3		
<i>Методика та особливості вивчення творів різних жанрів.</i>		
1.	Методика вивчення епічних творів.	2
2.	Методика вивчення ліричних творів.	2
3.	Методика вивчення драматичних творів.	2
4.	Методика вивчення фольклорних творів.	2
5.	Художні засоби виразності різних рівнів: фонетичні, лексичні, синтаксичні.	2
6.	Засоби емоційно-образної виразності.	2

7.	Теоретико-літературні поняття.	2
8.	Сюжет і композиція твору.	2
9.	Літературознавчий аналіз твору.	2
10.	Позасюжетні елементи. Тропи.	2
11.	Система віршування.	2
12.	Ліричний герой твору.	2
13.	Ремарки.	1
	Разом	25

8. Індивідуальні завдання

не передбачені навчальним планом

9. Методи навчання

Навчальна дисципліна передбачає різні способи представлення інформації здобувачеві вищої освіти під час його пізнавальної діяльності, реалізовані через відповідні дії, що пов'язують учасників освітнього процесу, тобто передбачає використання таких методів навчання:

Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

- **за джерелом знань:**

Словесні методи: розповідь, пояснення.

Наочні методи: презентація, ілюстрація.

Практичні методи: індивідуальні завдання, самостійна робота, практична робота.

- **за логікою передачі і сприймання навчальної інформації:** аналітичний, синтетичний, аналітико-синтетичний, індуктивний, дедуктивний.

- **за ступенем самостійності мислення:** проблемний, частково-пошуковий, дослідницький.

- **за ступенем керування навчальною діяльністю:** під керівництвом викладача; самостійна робота студентів з книгою; виконання індивідуальних навчальних завдань.

- **під час роботи з літературними творами:** метод творчого сприйняття, аналізуючий та синтезуючий методи.

10. Методи контролю

Навчальні досягнення із дисципліни «*Дитяча українська література з методикою навчання*» оцінюються за модульно-рейтинговою системою.

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

- **методи усного контролю:** індивідуальне опитування, фронтальне опитування, екзамен.

- **методи письмового контролю:** модульне письмове тестування, модульні контрольні роботи, поточне тестування
- **методи самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

11. Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти

Політика відвідування. Відвідування практичних і лекційних занять сприяє накопиченню балів. Відпрацювання пропусків (в усній, письмовій чи онлайн-формі) є обов'язковим, дає змогу отримати додаткову кількість балів, яка, щоправда, є нижчою від попередньо передбачуваної. Право на відпрацювання має кожен здобувач незалежно від причини пропуску.

Політика виконання завдань. Кожен здобувач зобов'язаний виконати обсяг робіт, передбачений навчальним планом та робочою програмою. Досягненню відповідної мети сприяють лекційні, практичні заняття, самостійна робота, проведені (виконані) як очно, так і дистанційно, зокрема й у GOOGL MEET, GOOGLE FORM.

Активна праця як на лекційному, так і на практичному занятті заохочується у вигляді додаткових балів, які можуть модифікувати підсумковий результат на користь здобувача.

Політика академічної доброчесності. Оцінювання всіх видів робіт і завдань (усних повідомлень і практичних завдань із питань курсу, аналізу наукової й навчально-методичної літератури, самостійна й індивідуальна робота за темами, виконання тестових завдань і т. ін.) здійснюється з позицій дотримання академічної доброчесності, ґрунтоване на чинних нормативних документах.

Система контролю знань та умови складання екзамену. Навчальна дисципліна оцінюється за модульно-рейтинговою системою. Результати навчальної діяльності студентів оцінюються за 100-бальною системою. Мінімальний допускний бал – 35.

Система отримання балів накопичувальна.

Підсумковою формою контролю є усний екзамен (максимальна кількість балів – 30). На екзамен виносяться вузлові питання, типові завдання, що потребують вміння синтезувати отримані знання і застосовувати їх у вирішенні практичних завдань.

7-й семестр

Поточне тестування та самостійна робота				
Модуль 1				
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3	СРС	Екз аме

T 1	T 2	МКР 1	T 3	T 4	T 5	T 6	МКР 2	T 7	T 8	T 9	T 10	МКР 3		
5	8	7	4	3	5	2	6	5	2	2	2	9		
20 балів			20 балів				20 балів				10	30		
100 балів														

Порядок переведення рейтингових показників успішності
у європейські оцінки ECTS

№ п/п	За шкалою ВГПК (в балах)	За шкалою ECTS	За національною шкалою
1.	90-100	A	Відмінно
2.	82-89	B	Добре
3.	75-81	C	Добре
4.	64-74	D	Задовільно
5.	60-63	E	Задовільно
6.	35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
7.	1-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним курсом

Загальні критерії оцінювання успішності студентів, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», подано у табл.

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Оцінка	Критерії оцінювання
«відмінно»	ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
«добре»	ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки.
«задовільно»	ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі,

	достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою; можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.
«незадовільно»	виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення ВНЗ без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

12. Методичне забезпечення

Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на лекційних, практичних та лабораторних заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється з використанням роздрукованих завдань та/або у тестовій формі на платформі GOOGLE MEET.

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на семінарських, практичних та лабораторних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності.

Комплекс навчально-методичного забезпечення навчального курсу (паперовий), який містить:

Комплекс навчально-методичного забезпечення навчального курсу (паперовий), який містить:

- навчальну програму;
- робочу навчальну програму;
- тексти лекцій;
- плани практичних занять;
- матеріали до проведення практичних занять;
- тести для проведення поточного і підсумкового оцінювання;

- екзаменаційні питання.

Електронний варіант комплексу навчально-методичного забезпечення курсу; навчально-методичні посібники, статті у фаховій періодичній пресі, роздавальний дидактичний матеріал; тематичні папки методичного спрямування.

Проекційна апаратура, комп'ютерні системи та мережі; дистанційне навчання з використанням комунікаційного програмного забезпечення ZOOM, GOOGLE MEET; бібліотечні фонди, що, окрім традиційних паперових підручників і посібників, забезпечують користувачів електронними інформаційними ресурсами; бібліотечні веб-сайти, використання в навчальному та науково-дослідницькому процесі електронних ресурсів віддаленого доступу, онлайн-послуги.

13. Рекомендована література

Основна:

1. Державний стандарт базової середньої освіти (постанова Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898.). URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-deyaki-pitannyaderzhavnih-standartiv-povnoyi-zagalnoyi-serednoyi-osviti-i300920-898>
2. Дитяча література в незалежній Україні: тенденції розвитку, яскраві постаті, знакові тексти. *Бібліотечка «Дивослова»*. 2015. № 4.
3. Качак Т. Українська література для дітей та юнацтва. Підручник. Київ : ВЦ «Академія», 2016.
4. Кизилова В. Українська література для дітей та юнацтва: новітній дискурс : навчально-методичний посібник для студ. вищих навч. закл. Старобільськ : Вид-во ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», 2015. 236 с. URL: <http://dspace.luguniv.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/207/1/Ukrainska%20literatura%20dl%20ya%20ditey%20ta%20unactva.pdf>
5. Концепція літературної освіти в 11-річній загальноосвітній школі. URL: <https://docs.google.com/document/d/1.../edit> (дата звернення 20.12. 2023). Кизилова, В. (2015).
6. Концепція Нової української школи (2016). URL: https://drive.google.com/file/d/0BzZHdib_sbF5ZnZmODIBV0JmTnc/view
7. Модельні навчальні програми для 5-9 класів Нової української школи. Мовнолітературна освітня галузь. (2021). URL: <https://imzo.gov.ua/model-ni-navchal-niprohramy/movno-literaturna-osvitnia-haluz/zarubizhna-literatura/>
8. Типова освітня програма закладів середньої освіти II ступеня (5-9 класи) наказ Міністерства освіти і науки України від 19.02. 2021 р. № 235 URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/tipovi-osvitniprogrami-dlya-2-11-klasiv>

9. Чорнопиский М. Поетичний світ дитинства. Українська народна словесність (фольклор). Хрестоматія. К., 2016.

Додаткова:

1. Богданець-Білокаленко Н., Качак Т. Сучасна українська література для підлітків: огляд останніх років. *Українська мова і література в школах України*. 2017. № 4. С. 21-24.
2. Герасименко, Н. Полювання на ірреальність: жанр фентезі в сучасній українській літературі, в т. ч. дитячій. *Літературна Україна*. 2015. 26 березня. № 13. С.10-11.
3. Експедиція у казку: літературні ігри за творами Т. Стус, І. Андрусяка, І. Роздобудько, Н. Найдич. *Розкажіть онуку*. 2017. № 3. С. 3-10.
4. Літературний подіум «Модна книга»: Нові імена та творчість у сучасній українській літературі: Дара Корній, Люко Дашвар, Ірен Роздобудько. *Шкільна бібліотека*. 2016. № 12. С. 11-13.
5. Панчук С. У пошуках книг про себе, або що читати українським підліткам: Про сучасну літературу для підлітків. *Дніпро*. 2016. № 6-7. С.184-188.
6. Сквиря О. Що мають читати сучасні підлітки? *Шкільна бібліотека*. 2017. № 4. С. 99.
7. Слюсар В. Українська дитяча література в іграх: кросворди за творами сучасних українських письменників. *Шкільна бібліотека*. 2016. №1. С. 45-48.
8. Сучасні українські письменники: портрети. *Шкільний бібліотекар*. 2016. №10.
9. Твори цих українських письменників треба мати у бібліотеці: короткі біографії, портрети сучасних українських письменників. *Шкільна бібліотека*. 2017. № 2. С.106-111.
10. Читаємо новинку: сучасна проза для підлітків: Дара Корній «Гонихмарник», Сергій Гридін «Не такий». *Шкільна бібліотека*. 2015. № 4. С.16-18.

Інші інформаційні ресурси:

1. Бібліотека української літератури. URL: www.ukrlib.com.ua.
2. Варданян М. В. Література для дітей та юнацтва української діаспори II половини ХХ ст. як «література місії»: стан та завдання URL : <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2018/4/73.pdf>
3. Вовк О. Поступ нової української дитячої літератури. URL : <http://dspu.edu.ua/hsci/wp-content/uploads/2017/12/003-36.pdf>

4. Головна сторінка Національної бібліотеки України для дітей. URL: <http://www.chl.kiev.ua/default.aspx?id=5880>
5. 25 найзнаковіших дитячих книжок незалежної України. URL : <https://bokmal.com.ua/books/25-dytiachykh-knyzhok-nezalezhnoji-ukrajiny/>
6. Дитяча література – невід’ємна складова всієї літератури. URL : <https://naurok.com.ua/dityacha-literatura-nevid-mna-skladova-vsi-literaturi-113989.html>
7. Електронні бібліотеки. URL: <http://dir.meta.ua/ua/science-education/e-libraries/>
8. Качак Т. Сучасна українська дитяча література: аспекти гендерної інтерпретації. URL: <http://litmisto.org.ua/?p=25650>
10. Книги, які цікаво читати: дитяча література в Україні. URL : <https://uain.press/articles/knygy-yaki-tsikavo-chytaty-dytyachi-vydannya-v-ukrayini-48505>
9. Краща література юним читачам. URL: <http://www.chl.kiev.ua/key>
10. Література України. URL: <http://www.literature-ukraine.blogspot.com>.
11. Літературна Україна. URL: <http://litukraina.kiev.ua/stepan-protsiuk-v-riu-v-liudskiyrozum-liudsku-dushu>.
12. Малкович І. Українська абетка. Улюблені вірші. URL: www.kinderbook.com.ua/stihi/ulyubleny-vyrshy.html
13. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського: URL : <http://nbuv.gov.ua/>
14. Портал Буквоїд. URL: bukvoid.com.ua.
15. Портал Літ Акцент. URL: litakcent.com.
16. Портал сучасної української літератури. URL: ualit.org. 19. 100 казок. URL: www.kinderbook.com.ua/skazki/100-kazok-komplekt.html
17. Сучасна українська книгосфера. URL: avtura.com.ua.